

ข้อบังคับว่าด้วย

จรรยาข้าราชการกรมการปกครอง

บทนำ

ข้าราชการเป็นกลไกที่สำคัญในการบริหารบ้านเมือง ซึ่งต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนและผลประโยชน์ของประเทศชาติ จึงมีบทบาทที่สำคัญในการที่จะบริการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ดังนั้นการที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่ประชาชนและประเทศชาติได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติตามบทบาทของข้าราชการที่มีต่อประเทศชาติ ต่อประชาชน ต่อหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน และขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่การทำงานตามความรับผิดชอบ ซึ่งอาจหมายความว่าข้าราชการมี “จรรยาข้าราชการ” มากเพียงใด ก็จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติได้มากเท่านั้น ซึ่งโดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 หมวด 5 การรักษาราชการแทน มาตรา 78 และมาตรา 79 ก็กำหนดให้ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาราชการแทนตามที่ส่วนราชการกำหนดไว้ โดยมุ่งประสงค์ให้เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ ทั้งกำหนดให้ส่วนราชการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงานในส่วนราชการตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ รวมถึงส่งเสริมข้าราชการพลเรือนที่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการได้รับการสนับสนุนพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน ตามมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

เจตนารมณ์ของของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 หมวด 5 การรักษาราชการแทน มาตรา 78 ประสงค์จะให้เกิดมาตรฐานความประพฤติเฉพาะส่วนราชการขึ้น ดังนั้น จรรยาของแต่ละส่วนราชการจึงเปรียบเสมือนกรอบแนวทางเพื่อกำกับดูแลและควบคุมข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างอื่นของส่วนราชการนั้น ๆ ให้มีระเบียบวินัย ประพฤติปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งช่วยรักษาเกียรติและชื่อเสียง การสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ รวมถึงข้าราชการในหน่วยงานเป็นที่ยอมรับ และสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และพันธกิจ ของหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานราชการจึงจำเป็นต้องมีจรรยาและมีการบังคับใช้จรรยาโดยใช้มาตรการต่าง ๆ ในการประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ถูกต้อง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและเพื่อยกระดับข้าราชการในหน่วยงานรวมถึงการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 78 ของพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 กรมการปกครอง จึงได้กำหนดจรรยาข้าราชการกรมการปกครองขึ้น เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานในการกำกับและการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างกรมการปกครอง รวมทั้งควบคุมการปฏิบัติงานในหน้าที่ ที่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคม ประชาชน และประเทศชาติ รับผิดชอบต่อศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของข้าราชการและหน่วยงาน เพื่อให้บังเกิดการได้รับการยกย่อง ยอมรับ เชื้อถือ และศรัทธาจากบุคคลทั่วไป โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อกำหนดให้ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของกรมการปกครองพึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการประพฤติปฏิบัติ ในฐานะข้าราชการกรมการปกครอง

2. เพื่อกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติตามจรรยาให้กับข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของข้าราชการกรมการปกครอง พึงมีระเบียบวินัย มีความภาคภูมิใจ ในฐานะข้าราชการกรมการปกครอง และประพฤติปฏิบัติงานได้อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

3. เพื่อกำหนดให้ข้าราชการกรมการปกครองพึงรักษาชื่อเสียง เกียรติยศ ความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจของการเป็นข้าราชการกรมการปกครอง

4. เพื่อกำหนดให้ข้าราชการกรมการปกครองมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ต่อประชาชน ต่อสังคม ต่อชุมชน และต่อประเทศชาติ

กรมการปกครองในฐานะ ส่วนราชการมีหน้าที่ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่ประชาชน ลักษณะงานของกรมการปกครองเป็นงานเชิงพื้นที่ครอบคลุมทุกอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งมีผลให้ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งภารกิจหลักของกรมการปกครองมีขอบเขตของงานกว้างครอบคลุมภารกิจที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของสังคมและชุมชน และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สังคมร่มเย็นเป็นสุข สมานฉันท์ สงบเรียบร้อย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และความสงบเรียบร้อยของสังคม ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในอันที่จะรณรงค์ให้ข้าราชการกรมการปกครองยึดถือ และประพฤติปฏิบัติตามแนวทางจรรยาข้าราชการกรมการปกครอง

หมวดที่ 1

บททั่วไป

ข้อ 1 จรรยาข้าราชการกรมการปกครองจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดหลักการ และแนวทางความประพฤติที่พึงกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างกรมการปกครองทุกระดับ

ข้อ 2 ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมการปกครองนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศใช้

ข้อ 3 ในข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมการปกครองนี้

“ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมการปกครอง” หมายความว่า ข้อควรประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้องที่ข้าราชการกรมการปกครองยึดถือเป็นข้อปฏิบัติในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการทำงานไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีชื่อเรียกอย่างอื่นในสังกัดกรมการปกครอง

“ผู้บริหารทุกระดับ” หมายความว่า ผู้บริหารทุกระดับและให้รวมถึงผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ทั้งที่อยู่ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ที่จะต้องดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง

“ผู้รับบริการ” หมายความว่า ประชาชนที่มาติดต่อราชการกับกรมการปกครอง ไม่ว่าจะเป็นเอกชน หรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ

หมวดที่ 2

จรรยาบรรณการกรมการปกครอง

กรมการปกครองมีจรรยาที่สมควรให้ข้าราชการพึงถือประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ 1 ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ประกอบด้วย

- (1) เคารพและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (2) มีจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลางทางการเมือง ทั้งในระดับชาติ ระดับ

ท้องถิ่น และระดับท้องที่

- (3) สนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรอิสระหรือองค์กรที่รับผิดชอบในการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์

ยุติธรรม ตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ 2 ยึดมั่นในอุดมการณ์นักปกครองและยึดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ประกอบด้วย

- (1) มุ่งมั่นบำเพ็ญกุศล บำรุงสุข ให้แก่ประชาชนด้วยความจริงใจ อย่างเสมอภาค และเป็นธรรม
- (2) มีจิตสำนึกในความเป็นข้าราชการฝ่ายปกครอง เสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม รักษาประโยชน์ของประเทศไทย

และประชาชน

- (3) ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง บนพื้นฐานของหลักนิติธรรมและคุณธรรม
- (4) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนโดยรวมเป็นสำคัญ
- (5) เสริมสร้างความสมานฉันท์และประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อ 3 มีความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

- (1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
- (2) ตัดสินใจกระทำการใด ๆ ด้วยความรอบคอบ รับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้กระทำและพร้อมที่จะ

เมื่อเกิดข้อบกพร่อง

- (3) ปฏิบัติงานโดยใช้กลยุทธป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน และใช้งบประมาณอย่างซื่อสัตย์ ประหยัด คุ่ม
- (4) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อผู้บังคับบัญชาอย่างเต็มกำลังความรู้ ความสามารถ ทั้งต่อตนเอง ผู้บังคับบัญชา

ผู้ร่วมงาน และประชาชน

ข้อ 4 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ประกอบด้วย

- (1) ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (2) ดูแลข้อมูลข่าวสารทางราชการอย่างระมัดระวัง และใช้ประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง
- (3) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ร้องขอตามหลักเกณฑ์ขั้นตอน และวิธีการที่กฎหมายกำหนด
- (4) เปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลการปฏิบัติงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

ตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง

- (5) เปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ

ข้อ 5 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ ประกอบด้วย

- (1) เคารพและให้เกียรติประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาค เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียมกันของบุคคล
- (2) ให้บริการและช่วยเหลือประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการอย่างเท่าเทียมด้วยความสุภาพมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- (3) ใช้อำนาจในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วง โดยไม่หวั่นเกรงผลประโยชน์ หรือลัทธิศาสนา หรืออำนาจ และไม่ใช้อำนาจเกินขอบเขตที่กฎหมายกำหนด
- (4) ใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น ไม่กระทำการที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล หรือก่อให้เกิดการหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

ข้อ 6 มุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์ของงาน ประกอบด้วย

- (1) ปฏิบัติงานอย่างมีวิสัยทัศน์ โดยยึดนโยบายของรัฐบาล และระเบียบกฎหมาย รวมถึงหลักวิชาการเป็นหลักในการปฏิบัติงาน
- (2) ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของงานที่จะเกิดแก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติ เป็นสำคัญ
- (3) อุทิศเวลาของตนให้กับราชการอย่างเต็มที่ สามารถเป็นที่พึ่ง และใส่ใจต่อการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนโดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ และเงื่อนไขอื่นใด
- (4) ปฏิบัติงานเชิงรุกเข้าถึงประชาชนและพื้นที่ โดยศึกษางานที่รับผิดชอบให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้
- (5) ปรับปรุงกระบวนการทำงาน วิธีการทำงาน ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อ 7 เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาตนเอง องค์กร และสังคม ประกอบด้วย

- (1) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนา
- (2) ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ในการพัฒนาตนเอง องค์กร และสังคม
- (3) พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (4) พัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยปรับปรุงและคิดค้นรูปแบบ กระบวนการและเทคนิคการทำงานใหม่ ๆ เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- (5) พัฒนาประชาชน ชุมชน และสังคมอย่างเป็นองค์รวม โดยคำนึงถึงพื้นฐานทางวัฒนธรรมนิยมประเพณี ภูมิสังคม ภูมิปัญญาในท้องถิ่น และความสอดคล้องกับปัญหาในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
- (6) พัฒนาตนเอง สังคมให้มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อยกระดับจิตใจให้มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน

หมวดที่ 3

กลไกในการขับเคลื่อนจรรยาบรรณการกรมการปกครอง

- ข้อ 1 ผู้บริหาร กำหนดนโยบาย ขับเคลื่อน ผลักดัน โดยเฉพาะการเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติดีตามจรรยาบรรณการกรมการปกครองที่กำหนด

ข้อ 2 จัดทำหรือปรับปรุงกลไกต่าง ๆ ทางด้านการบริหารและการบริหารงานบุคคลเพื่อรองรับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง เช่น การจัดตั้งหรือมอบหมายให้มีหน่วยงานเฉพาะในการดูแลจรรยาบรรณการในส่วนกลาง และให้ปลัดจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลการขับเคลื่อนจรรยาบรรณการในส่วนภูมิภาค

ข้อ 3 จัดทำสำเนาจรรยาบรรณการ ทั้งที่เป็นเอกสารและสื่ออื่น ๆ แจกจ่ายให้กับข้าราชการในสังกัดกรมการปกครองทุกคน และจัดเก็บไว้ในสถานที่ต่าง ๆ ที่ข้าราชการสามารถไปค้นหามาดูได้ง่ายและสะดวก

ข้อ 4 กำหนดช่วงระยะเวลาหนึ่งสำหรับการเผยแพร่และฝึกอบรมทำความเข้าใจในสาระและวิธีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง ให้โอกาสข้าราชการทุกคนในการตอบสนองต่อนโยบายของจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง และจะต้องรู้วิธีที่จะปฏิบัติเมื่อพบกับเหตุการณ์ที่อาจทำให้เกิดหรือไม่แน่ใจว่าควรจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูก

ข้อ 5 บุคลากรทุกคนของกรมการปกครอง จะต้องลงนามยืนยันว่าจะยึดมั่นปฏิบัติตามจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง จะเข้าร่วมในการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องและแสวงหาหนทางในการปฏิบัติที่เหมาะสม ตามจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง และรายงานหรือจัดการกับการนี้ที่มีการละเมิดจรรยาบรรณนี้

ข้อ 6 กำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้จรรยาบรรณการกรรมการปกครอง เช่น การให้รางวัล และการลงโทษ วิธีการรายงานการกระทำผิดและการไต่สวนหาคือเท็จจริง เป็นต้น

ข้อ 7 จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง รวมทั้งนำเรื่องนี้บรรจุไว้ในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรของวิทยาลัยการปกครอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ข้อ 8 การสร้างกลุ่มเครือข่ายเพื่อเป็นแกนนำในการกระตุ้นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง ในหน่วยงานต่าง ๆ ของกรมการปกครอง ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ข้อ 9 กำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตามจรรยาบรรณการกรรมการปกครองจากทุกหน่วยงานในสังกัด และสรุปผลรวมในรายงานประจำปีของกรมการปกครอง เพื่อให้มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบสภาพการดำเนินงานด้านจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง รวมทั้งการสร้างระบบการประเมินผลด้านจรรยาบรรณการกรรมการปกครอง โดยมีดัชนีชี้วัดอย่างชัดเจน และให้มีการทบทวนจรรยาบรรณการกรรมการปกครองเป็นประจำปีอย่างน้อย 2 ปี ต่อครั้ง

ประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 14 เดือนกันยายน พ.ศ. 2552